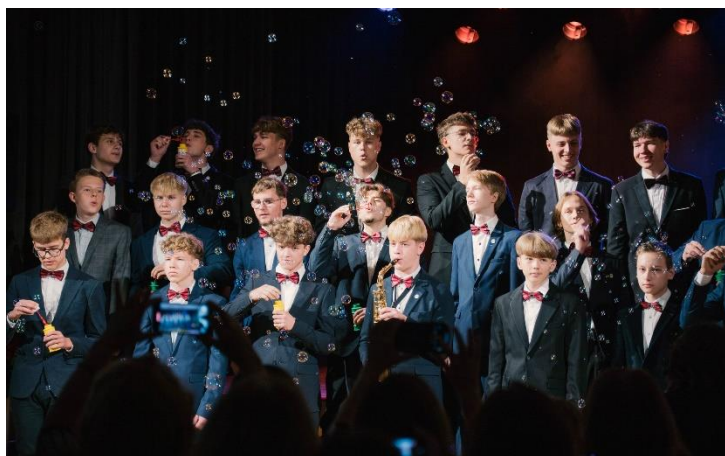

ATOŠVAISTĖ

MAŽEIKIŲ MERKELIO RAČKAUSKO GIMNAZIJOS LAIKRAŠTIS

Cognosce te ipsam (Cicéro)

REDAKCIJOS SKILTIS

MĖNESIO INTERVIU

Spalio 5-ąją minime Tarptautinę mokytojų dieną. Pedagoگو profesija visada buvo vertinama teigiamai ir pagarbiai, nes mokytojas – tai žinių, dorovės ir pagrindinių moralinių normų ugdytojas bei puoselėtojas, žmogus, kuris padeda atsiskleisti mokinių entuziazmui, rūpinasi ne tik savo dėstomu dalyku, bet ir mokinių gerove. Mano nuomone, Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijoje dirba draugiški, empatiški, malonūs mokytojai, kuriems vadovauja veikli, kiekvienam žmogui dėmesį ir laiką skirianti direktorė. Mokytojų dienos proga apie mokytojo profesiją, mokinius, darbą ir visa kita kalbinau mūsų gimnazijos istorijos ir pilietiškumo pagrindų mokytoją metodininkę Ireną Tiškienę (toliau – I. T.), lietuvių kalbos ir literatūros vyresniąją mokytoją Laurą Arnotaitę (toliau – L. A.) ir gimnazijos direktorę Astą Žukauskienę. Esu labai dėkingas pašnekovėms už skirtą laiką, bendradarbiavimą ir nuoširdžius pokalbius.

Apie direktorės darbą, gražiausias akimirkas pokalbis su gimnazijos direktore Asta Žukauskiene:

– *Kodėl pasirinkote pedagoginį kelią ir kaip pasukote į vadybą?*

– Mane nuo vaikystės supo pedagogai, nes mano mama yra mokytoja iš pašaukimo, apie

kitą specialybę tikrai negalvojau, nors po mokyklos baigimo buvo momentas, kai norėjau studijuoti teisę. Nors stojamuosius egzaminus išlaikiau labai gerai, tapau kandidate į teisės studentus. Kandidate nenorėjau būti, tad pradėjau dirbti Mažeikių lopšelyje-darželyje „Bitutė“ ir supratau, kad nuo likimo ir pedagoginio kelio nepabėgsiu – reikia rinktis pedagogiką. Tuos metus laikau apmąstymo metais, kuriuos suteikė likimas ir kurie nulėmė, kad man reikia dirbti su

vaikais. Esu praėjusi visus laiptelius – nuo ikimokyklinio ugdymo iki dėstymo gimnazijoje. Galvoju, kad mokytojo darbas yra pats prasmingiausias ir, kai šiandien yra kalbama apie mokytojų trūkumą, man norėtųsi, kad būtent mokytojai įvardintų ne tik sunkumus, bet ir šio darbo prasmę. Būtent čia, mokykloje, esu laiminga, galiu save realizuoti. Mokykloje yra labai daug galimybių, jeigu tik nori jas matyti.

Baigusi pedagogikos studijas pradėjau dirbti pradinę klasių mokytoja. Natūralu, kai pradėdi dirbti mokytoju, matai, kad gali turėti įtakos ir pačiam mokyklos kultūros formavimui. Gimsta idėjos, noras atnešti ir skleisti naujoves, inovacijas. Taip priėjau iki vadybos studijų. Vadovauti pradėjau, būtent, pradinėje mokykloje. Natūralu, kad bendruomenė stebėjo, vertino pokyčius; džiugino, kad mokykla buvo populiari, mokiniai ir tėvai tikėjo ja. Po kurio laiko gavau pasiūlymą dalyvauti konkurse ir taip patekau į šią mokyklą.

Galvoju, kad siekis iš gryniosios pedagogikos pasukti į vadybą pasireiškė mano, kaip žmogaus, noru augti, nors dabar atsigręžus vėl galvoju, kad vis dėlto savo pedagoginę patirtį norėčiau baigti pamokoje su mokiniais. Bendravimas, bendrystė, natūralumas, pamokos, kurias turėjau šiais metais su pirmokais, mane „veža“. Dirbant yra svarbu, kad kolektyvas vadovu tikėtų, kad būtų bendrystė. Pasiūlymų dirbti kitur, kelti sparnus buvo, bet galvoju, kad nieko nėra geriau už Mažeikių Merkelio Račkausko gimnaziją.

– Ką Jums reiškia gimnazija?

– Kai pradėjau dirbti pradinės mokyklos direktore, pirmasis direktorių susirinkimas prieš Rugšėjo 1-ąją vyko šioje mokykloje. Ir šiandien prisimenu, kai atidariau sunkias mokyklos duris, sau pasakiau: „Jei dirbsiu kitoje mokykloje, tai dirbsiu čia.“ Nežinau, ar mokiniai tai jaučia, ar ne, bet aš ypatingą aurą jaučiu net gimnazijos duryse, sienose. Jose išskaitau tradiciją, istorijos sanaują. Šioje mokykloje viskas buvo ir yra per daug stipru, tvirta, kurta metai iš metų, tad negali manyti, kad, jei ateisi dirbti mokyklos vadovu, viską gali lengvai pakeisti ar padaryti pagal save. Gali įdėti kažką savo, bet to, kas sukurta, nepakeisi. Mane visada žavėjo, kas buvo iki manęs. Žavėjo tarpusavio bendravimo kultūra, kuri yra išlikusi iki dabar, tvirtos tradicijos, kurios visada buvo ir reiškiasi dalykine, kultūrine, pilietiško ugdymo prasme. Merkelio Račkausko gimnazija stovi ant tvirtų vertybinių pamatų, juos kūrę žmonės neeiliniai. Dauguma čia dirbančių žmonių yra unikalūs, jiems būtina suteikti galimybių.

Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija – tai tradicinė netradicinė mokykla. Kai žiūri, kad mokyklos abiturientai dirba garsiose JAV įmonėse, NATO būstinėje, ambasadose, yra mokytojai, gydytojai, dailininkai, pačių įvairiausių sričių specialistai, suprantanti, kad tai yra tvirto sukurto ir kuriamo vertybinio pamato (tradicijų ir modernumo), požiūrio į žmogų ir mokymąsi rezultatas.

– Gal prisimenate, kokie įspūdžiai ir emocijos Jus užplūdo, kai sužinojote, kad tapote šios mokyklos direktore?

– Gimnazijos direktore tapau prieš šešiolika metų, 2009-aisiais. Meluočiau, jei sakyčiau, kad drąsiai ir be jokių abejonių žengiau į šią mokyklą. Vienas dalykas yra laimėti konkursą, ateiti, turėti savo viziją, planus, vaidmenį, įvaizdį Mažeikiuose ar regione. Kitas dalykas – įtikinti žmones. O kaip gali žmonės įtikinti? Tik asmeniniu pavyzdžiu. Jei deklaruoji viena, o darai kita, niekas nepatikės. Pats turi daug dirbti, išsakyti lūkesčius.

Esu labai dėkinga, kad pakliuvau į nuostabų kolektyvą: tada pavaduotojomis dirbo Janina Palenskienė, Lena Krigelienė, dabartinis pavaduotojas Laimonas Terasius. Iš šių žmonių jaučiau labai didžiulį palaikymą ir tikėjimą. Žinoma, jaudulio buvo, prieš tai mokyklai vadovavo puiki direktorė Mirdza Žiaurienė. Darbas mokykloje man buvo kaip keliavimas, kaip kopimas laiptais, laiptelis po laiptelio į priekį, ieškojimai, susipažinimai, atradimai, nusivylimai. Įvairių išgyvenimų būta per tuos metus.

– Ko tikėtės iš mokytojų bei kitų kolegų, iš mokinių, jų tėvų?

– Kalbant bendrąja prasme, man visada norisi atvirumo, nuoširdumo, tiesos sakymo. Visi šie dalykai labai susiję. Siekiant būti mokykla,

atliepančia visų lūkesčius, būtina sakyti tiesą, atvirai kalbėtis, jeigu užsisklėsime, nebus gerai.

Kalbėdami apie vaikus turime suprasti, kad ketveri metai gimnazijoje prieš naujo gyvenimo startą ypatingai svarbūs – mes turime suteikti ne tik žinias, bet ir kryptį, kur studijuoti, sutvirtinti vertybinį pagrindą. Šis siekis svarbus visiems: mokiniams, tėvams, mokytojams, mokyklos vadovams, nepedagoginiams darbuotojams.

Vertybės, kaip minėjau, turi būti nedeklaruojamos, jomis turi būti gyvenama. Vaikai turi nebijoti svajoti apie tai, ko nori. Mokytojai turi svajoti (kalbu apie profesinius aspektus), tėvai irgi. Man svarbu, kad mūsų gimnazistai būtų įvykių sukuryje, kad matytų naujoves, bendrautų su aukštosiomis mokyklomis, kad tėvai, mokytojai ir patys mokiniai tai suprastų. Visada galvoju, kad šimtukas nelygu laimei, svarbiausia, kad vaikas atrastų savo kelią. Labai norisi, kad mes vertintume ir tuos vaikus, kurie neturi tokių aukštų akademinų gebėjimų, bet kad jie galėtų save realizuoti, rasti savo kelią.

– Kas Jus labiausiai įkvepia darbe?

– Tai, dėl ko mes gyvename, yra mokiniai. Mane įkvepia mokinių pasiekimai, pažintinės, projektinės veiklos, mokinių sėkmės ir nesėkmės, kad sugebame iš jų pasimokyti. Įkvepia tėvų pasitikėjimas mokykla. Įkvepia mokytojų veiklos, pasirinkimo galimybės. Gyvenimas mokykloje „veža“.

– Natūralu, kad būna dienų, kurios pateikia iššūkius, kaip, Jūsų manymu, juos įveikti?

– Be iššūkių, nesėkmių nebūtų tikro gyvenimo. Svarbiausia, kaip į tuos iššūkius reaguoji ir kaip juos vertini. Nusivylimo, natūralu, būna, bet jis trumpalaikis, tiesiog galvoju, ką daryti toliau. Manau, kad iššūkiai verčia mus tobulėti, skatina būti geresniais. Nežinau nei vienos profesijos ar žmogaus, kuriam nepasitaikytų nesėkmių, negali tiesiog užsisėdėti ir dejuoti, nes gėrio, grožio ir sėkmės yra žymiai daugiau.

– Kaip, Jūsų manymu, pasikeitė mokinys per pastaruosius, pavyzdžiui, dešimt metų?

– Visada buvo ir yra puikių mokinių, žinoma, yra nepažintų, mažiau matomų. Per metus pasikeičia ketvirtadalis mokyklos (priimame pirmos klasės gimnazistus). Džiaugiuosi kiekvienu jauno žmogaus pasiekimu. O kad mokiniai kažkuo keistųsi, negaliu pasakyti. Manau, kad jaunas žmogus visais laikais buvo ieškantis, kuriantis, galvojantis apie ateitį.

– Kokie yra Jūsų gražiausi prisiminimai iš mokyklos laikų – tiek kaip mokinės, tiek kaip direktorės?

– Tiek iš mokyklos, tiek iš studijų laikų išlieka tai, kas geriausia ir gražiausia. Tai yra bendrystė su klasės draugais, iki šiol palaikome ryšį su klasės auklėtoja, kuri man yra mokytojo etalonas. Nuoširdžiai galvoju, kad reikia vertinti kiekvieną dieną, kiekvienos dienos prasmę. Jeigu išskirčiau kažkokius ypatingus direktoriavimo momentus, tai būtų neteisinga, kartais mažose pergalėse slypi daugiau sėkmės ir prasmės nei kokiuose didinguose renginiuose, suaktyse. Man didžiausia sėkmė yra pats procesas, ne baigtiniai momentai.

– Kodėl gimnazistui pasiūlytumėte rinktis mokytojo profesiją?

– Pasiūlyčiau, nes tai yra pati prasmingiausia profesija gyvenime. Mokytojas visada su jaunimu, jo sukuryje, išgyvenimuose. Jaunimas suteikia daug gražos. Būtent šiame darbe minėtos gražos, supratimo, emocijos, šypsenos, nuoširdaus bendravimo, atvirumo, bendrystės, prasmės yra labai daug. Į gimnaziją dažnai grįžta alumnai, dalijasi patirtimi, išmintimi. Jų niekas neverčia to daryti, jie grįžta, nes patys to nori. Reiškia – mato prasmę.

– Ko norėtumėte palinkėti savo mokyklos mokiniams ir mokytojams?

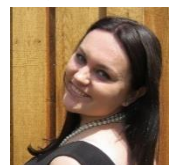
– Drąsos, svajonių ir sveikatos. Drąsos veikti iniciatyvų prasme, svajonių, nes be jų nebus judėjimo į priekį ir stiprybės bei sveikatos, kurios reikia visiems: mokiniams, mokytojams, tėvams, aplinkiniams. Jeigu jausimės gerai, bus jėgų kurti, augti, tobulėti ir norėti. To visiems ir linkiu.

– *Kodėl pasirinkote pedagoginį kelią? Kodėl būtent ši mokomąji dalyką?*

I. T.: – Pedagogiką pasirinkau todėl, kad man labai patiko mokyklos atmosfera, tylą per pamokas einant koridoriais, patiko mokytojai. Man visada norėjosi eiti į mokyklą. Lygiavausi į tam tikrų dalykų mokytojus, norėjau būti tokia, kaip jie. Pabaigus mokyklą buvo liūdna išeiti, galvojau, kaipgi galiu grįžti į mokyklą?... Ogi tapti mokytoja. Pasirinkau istoriją, nes istorija – gyvenimo mokytoja. Jonas

Basanavičius yra pasakęs: „Žmogus, nežinantis istorijos, visada lieka vaiku.“ Tai tiesa. Jei neišmanai istorijos, nežinai, kodėl vyksta įvykiai, kokia yra šių įvykių priežastis, kodėl yra taip, o ne kitaip. Visus šiuos atsakymus galima atrasti istorijoje, tik labai gaila, kad dauguma iš istorijos nepasimoko.

L. A.: – Dažnai juokauju, kad ne aš, o pedagoginis kelias pasirinko mane. Studijuodama lietuvių filologiją ir ryšius su visuomene neketinau dirbti mokykloje. Svajojau apie darbą, susijusį su žurnalistika, reklama, viešaisiais ryšiais. Baigusi bakalauro studijas supratau, kad

literatūros, literatūros istorijos procesų, literatūrinio gyvenimo reiškinių mano gyvenime labai trūks. Padrąsinta tėvų įstojau į literatūrologijos magistrantūrą, o kad nebūtų „per paprasta“, lygiagrečiai pasirinkau ir laipsnio nesuteikiančias dalyko pedagogikos studijas. Taip žengiau pirmąjį žingsnį pedagoginio kelio link. Diplomų įteikimo dieną pamačiau, kad mano mokykla, kurią baigiau ir kuriai jaučiau daug sentimentų, ieško lietuvių kalbos ir literatūros mokytojo. Pabandžiau.

– *Kiek metų dirbate mokytoja?*

I. T.: – Dirbu 39 metus, iš kurių pastaruosius devynerius – čia.

L. A.: – Šiandien skaičiuoju vienuoliktus pedagoginio darbo metus.

– *Ko tikėtės iš savo mokinių?*

I. T.: – Tikiuosi ir noriu, kad mokiniams patiktų dalykas, kurį mokau, kad jaunimas susidomėtų istorija, kad mokydamiesi kritiškai mąstytų. Neįmanoma, kad trisdešimties mokinių klasėje visiems patiktų mokytoja ar mokomasis dalykas, bet norėtusi, kad nebūtų atstūmimo.

L. A.: – Iš savo mokinių tikiuosi atsakomybės, pastangų ir noro tobulėti. Labai svarbu yra ne viską žinoti, o norėti sužinoti. Tikiuosi, kad jie išmoks klausytis ne tik kitų, bet ir savęs, o literatūra taps ne užduotimi, bet atradimu. Svarbiausia – kad būtų geri ir laimingi žmonės.

– *Kas Jus labiausiai įkvepia mokytojo darbe?*

I. T.: – Įkvepia, kai mokiniai domisi, kai jiems patinka istorija, klausia, nuoširdžiai bendrauja, dalyvauja olimpiadose. Labai džiaugiuosi, kad beveik iš kiekvienos laidos bent vienas mano mokinių pasirenka istorijos studijas.

L. A.: – Įkvepia galimybė dalintis žiniomis ir matyti, kaip jos keičia mokinius. Įkvepia ir akimirkos, kai klasėje nuvilnija tylos banga – ne iš nuobodulio, o iš susikaupimo. Kai žinai, kad žodis, tekstas ar mintis juos palietė. Būtent tokios akimirkos yra tikrasis mokytojo atlygis.

– *O kas liūdina ar stebina?*

I. T.: – Nesinori kartotis, bet liūdina, kad kai kurie mokiniai nesidomi istorija, atsainiai žiūri į mokomąjį dalyką, liūdina dalies jaunuolių abejingumas mokymuisi apskritai, nenoras priimti ir turėti žinių, kritiškai mąstyti.

L. A.: – Liūdina, kad mokiniai praranda tikėjimą savimi, bijo suklysti ar atrodyti netobuli, skuba, nori visko greitai, o gilesniam mąstymui trūksta kantrybės. Kartu stebina jų kūrybiškumas ir gebėjimas kitaip matyti pasaulį. Dažnai gimnazistai pamato tai, ko mes, suaugusieji, jau nebepestebime.

– *Kaip, Jūsų manymu, pasikeitė mokiniai per pastaruosius, pavyzdžiui, dešimt metų?*

I. T.: – Kai žiūri iš vienos pusės, atrodo, kad mokiniai nėra pasikeitę – kokie buvo, tokie ir yra, bet žiūrint iš kitos pusės, matosi skirtumai. Mokiniai dabar yra žymiai drąsesni, labiau atsipalaidavę, tiesiog laisvesni. Puikūs mokiniai buvo ir anksčiau, puikūs yra ir dabar. Kai žmonės apibendrinami sako, kad jaunimas dabar yra blogas, visada ginčijuosi ir sakau, kad jie klysta – aš kiekvieną dieną matau daug jaunų, protingų, nuoširdžių, empatiškų, mandagių, besišypsančių mokinių.

L. A.: – Matau, kad pasikeitė mokinių ritmas, jis intensyvesnis. Gimnazistai tapo drąsesni, atviresni, labiau vertina nuoširdų bendravimą, nebijo klausti, abejoti, ginčytis. Kartais atrodo, kad jie dar ieško pusiausvyros tarp virtualaus ir tikrojo pasaulio, bet kartu yra jautresni, socialiai atsakingesni.

– *Kokiomis trimis savybėmis, Jūsų manymu, turėtų pasižymėti mokytojas?*

I. T.: – Mokytojas turi būti tolerantiškas, įdomus ir norėti gerų rezultatų. Mokytojas turi norėti, kad mokinsys išlaikytų egzaminą, turi jam padėti pasiruošti. Nemanau, kad mokytojas turėtų būti griežtas, nes iš griežtumo nelabai kas išeina, bet, žinoma, ribos ir drausmė turi būti. Mokytojas turi mokėti sudominti mokinius ir, manau, turi jiems patikti.

L. A.: – Mokytojas turėtų turėti širdį, kad jaustų, protą, kad mąstytų, ir kibirkštį, kad įkvėptų. Šios trys savybės padeda išlaikyti balansą tarp žinojimo, žmogiškumo ir įkvėpimo.

– *Kokie yra Jūsų gražiausi prisiminimai iš mokyklos laikų – tiek kaip mokinės, tiek kaip mokytojos?*

I. T.: – Mokiau dabartinėje Akmenės gimnazijoje, kaip mokinė prisimenu labai gerą mokyklos atmosferą, draugiškas ir malonias istorijos ir rusų kalbos mokytojas, įdomias pamokas. Žinoma, ginčų, kaip ir kiekvieno mokinio gyvenime, išvengti nepavyko, buvau veikli ir aktyvi, netrūko bendravimo su bendraklasiais. Kaip jau sakiau, man mokykloje būdavo įdomu.

Gražiausi prisiminimai kaip mokytojos – įsimintini mokiniai. Tikrai sutikau tokių mokinių, kurių tiesiog neįmanoma pamiršti, juos prisiminsiu visą gyvenimą, nes jie būdavo labai įdomūs, tikri. Džiaugiuosi, kad su kai kuriais iš jų bendrauju net iki dabar.

L. A.: – Mokykla man visada buvo vieta, kur susitinka žodis ir žmogus. Kaip mokinė džiaugiausi atradusi literatūrą, kurioje tilpo mano pačios pasaulis. Kaip mokytoja džiaugiuosi matydama, kaip tą pasaulį dabar atranda mano mokiniai. Tarsi ratas užsidarytų ir vėl prasidėtų iš naujo.

– *Kodėl gimnazistui pasiūlytumėte rinktis mokytojo profesiją?*

I. T.: – Pasiūlyčiau todėl, kad tai yra įdomi profesija, įdomios studijos. Mokykloms reikia naujų, jaunų žmonių. Darbas su jaunimu yra labai prasmingas.

L. A.: – Būti mokytoju – tai tarsi būti tiltų statytoju. Tu padedi kitiems pereiti iš nežinojimo į supratimą, iš baimės – į pasitikėjimą. Mokytojo darbas nėra darbas, po kurio grįžęs į namus viską pamiršti – jis tampa tavo dalimi. Jei gimnazistas (-ė) jaučia norą palikti pėdsaką kitų žmonių gyvenime, tai mokytojo profesija tam labai tinkama.

– *Ko norėtumėte palinkėti savo mokiniams?*

I. T.: – Norėčiau palinkėti, kad atvertų širdis žinioms, būtų žingeidūs, domėtusi pasaulio ir Lietuvos politiniais įvykiais, nes jie kuria Lietuvos ateitį. Linkiu nuoširdžiausios sėkmės, ypač savo egzertotams, kad sektųsi gerai pabaigti gimnaziją, išlaikyti egzaminus ir įstoti ten, kur nori.

L. A.: – Linkiu, kad jūsų žodžiai ir idėjos niekada neprarastų galios. Kad rastumėte dalykus, kurie jus įkvepia, o svarbiausia – nebūkite abejingi pasauliui.

IŠRINKTI IR PAGERBTI MAŽEIKIŲ RAJONO METŲ MOKYTOJAI

Tarptautinės mokytojų dienos proga Mažeikių rajono savivaldybės mero padėkos raštas ir dovana už profesionalų pedagoginį darbą, bendražmogiškų vertybių diegimą, kūrybišką ir svarų indėlį ugdant jaunąją kartą įteikti Mažeikių Merklio Račkausko gimnazijos anglų kalbos mokytojai ekspertei Ritai Meškienai.

Anglų kalbos mokytojos ekspertės Ritos Meškienės pastarųjų metų profesinė veikla ryški gimnazijos bendruomenės kūrimo ir pedagoginio darbo srityse:

Pilietiško ugdymas, bendražmogiškųjų vertybių diegimas, atviros ir įtraukios mokyklos kūrimas. Mokytojos R. Meškienės ugdomojoje veikloje ryškūs pilietiško, socialinės lygybės, modernių laikų istorijos žinių ir kompetencijų ugdymo metodai, formos, atsiskleidžiantys mokinių pamokinėse ir neformaliojo švietimo veiklose. Ieškoma naujų saviraiškos galimybių, tarpdalykinės integracijos sąsajų siekiant ugdyti bendrąsias ir dalykines kompetencijas.

Mokiniai yra pelnę laimėjimų LR krašto apsaugos ministerijos surengtame rašinių ir esė konkurse anglų kalba „Mes esame NATO“, įgyvendinant projektą su JAV TOLI institutu nagrinėta Holokausto tema, paruošta mokinių komanda dalyvavo Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (ESRK)

renginyje jaunimui „Tavo Europa, tavo balsas!“ Briuselyje. *Meistriškumas ugdomojoje veikloje: motyvuojanti mokytojo ir mokinio sąveika, mokinių pasiekimai ir pažanga.*

Mokytoja išradingai ir kūrybiškai motyvuoja, suburia ir sėkmingai ugdo kiekvieną mokinių atsižvelgdama į jo individualius poreikius ir pažangą. Ypač ryškūs akademiniai gabių mokinių pasiekimai. Ugdytiniai – rajoninių, respublikinių anglų kalbos olimpiadų, konkursų, jaunųjų filologų vertimo, viešojo kalbėjimo (respublikinis debatų čempionatas), tarptautinių konkursų „Best in English“, „School Proud“, „Benjamin Franklin Transatlantic Fellows Summer Institute“ (JAV) programos laimėtojai. Itin aukšti ir puikūs VBE rezultatai (2025 m. net 9 mokiniai pelnė 100 balų įvertinimą) atskleidžia mokytojos meistriškumą naudojant skaitmeninį ugdymo turinį, aktyvius mokymo metodus, mokytis motyvuojančią sąveiką.

Vertingi, inovatyvūs metodiniai darbai.

R. Meškienė nuolat domisi ir praktiškai išbando anglų kalbos mokymo ir skaitmeninio ugdymo turinio naujoves, priemones. Rūpinasi, kad mokymo(si) erdvės būtų šiuolaikiškos, patrauklios, motyvuojančios ir skatinančios tobulėti. Nuolat kuria mokymo(si) medžiagą darbui su skaitmeniniais įrankiais. Organizuoama ugdymo procesą mokytoja pasinaudoja galimybėmis mokyti kitaip, kitose erdvėse, inovatyviais ir įtraukiais mokymo metodais atskleisti ugdymo turinį.

Pamokos vyksta ir virtualioje erdvėje (tiesioginėse transliacijose dalyvauja mokiniai iš įvairių Europos valstybių). R. Meškienė gimnazijoje įsteigė debatų klubą (anglų kalba). Siekdama populiarinti gyvąją knygą ir jos skaitymą, mokyklos ir miesto bibliotekose rengia pamokas, kuriose gimnazistai dalinasi mintimis apie kaitytą literatūrą anglų kalba, reflektuoja savo požiūrį į skaitymą.

Aktyvi, veiksminga ir kūrybiška veikla mokyklos bendruomenėje.

Labai svarbią dalį mokytojos profesinėje veikloje užima tarptautinių projektų inicijavimas, rengimas ir jų vykdymas. Mokiniams sudaromos išskirtinės sąlygos ugdytis užsienio kalbos kompetenciją remiantis gyvaisiais kontekstais (įgyvendinant projektų veiklas kartu su užsienio šalių partneriais). Įgyvendinti tarptautiniai Erasmus+ projektai, kitos tarptautinės programos, bendradarbiaujama su JAV ambasada Vilniuje. Gimnazijoje įkurtas Amerikos centras – pirmasis regione informacinis centras apie studijas, mainų programas ir kitas galimybes JAV. Mokytojos Ritos kvietimu gimnazijoje lankėsi ir su mokiniais susitiko JAV ambasados Lietuvoje atstovai, vėliau įvyko mūsų gimnazijos atstovų atsakomasis vizitas JAV ambasadoje.

Reikšmingas dalyvavimas formuojant ir įgyvendinant švietimo strategijas.

Mokytoja, nuolat siekdama naujovių ir profesinio meistriškumo, dalyvauja ne tik šalies kvalifikacijos tobulinimo programose, mokymuose, bet ir užsienyje. Sėkmingai dalyvauta „Fulbright“ TEA programoje (stažuotė JAV – puiki galimybė įgyti tarptautinės patirties, dirbti su amerikiečių mokiniais, stebėti ir reflektuoti kolegų amerikiečių pamokas).

Rita Meškienė aktyviai dalyvauja Lietuvos anglų kalbos mokytojų asociacijos (LAKMA) veikloje. Vedė seminarą šalies mokytojams, Amerikos ambasados Lietuvoje organizuoto projekto „English through Media Literacy“ dalyviams (mokytojai ir žurnalistai mokėsi medijų raštingumo ir anglų kalbos).

Metų mokytoja už 2024–2025 mokslo metų ugdytinių pasiekimus, pedagoginę lyderystę, aktyvumą, kūrybiškumą, reikšmingą veiklą rajono bendruomenei tapo Mažeikių Merklio Račkausko gimnazijos biologijos mokytoja metodininkė Lina Vičiulienė.

Biologijos mokytoja Lina Vičiulienė siekdama efektyvaus, kūrybiško ir įtraukiančio ugdymo, taiko inovatyvius mokymo(si) metodus, paveikia tarpdalykinę integraciją, skaitmeninius įrankius, dirbtinį intelektą, aktualizuoja mokymosi turinį, išskirtine patirtimi dalijasi su šalies kolegomis.

Mokytojai yra svarbus kiekvienas mokinytis: jo asmenybės ūgtis, motyvacija mokytis ir pažinimo džiaugsmas. Pamokose mokiniai skatinami ne tik suvokti įvairius gamtos mokslų dėsningumus bei vienovę, sekti biologijos mokslo naujoves ir jų reikšmę, didelis dėmesys skiriamas įgytų žinių pritaikymui. Mokiniai ugdomi kūrybiškai spręsti biologines problemas, kritiškai mąstyti bei drąsiai reikšti argumentuotą nuomonę. Ugdymas neįsivaizduojamas be praktinės ir tiriamosios, STEAM veiklos, „CLIL“ (angl. Content and Language Integrated Learning) metodologijos taikymo. Mokiniai atlieka tiriamuosius darbus, tobulinasi praktinius gebėjimus anatomijos, botanikos, fiziologijos, mikrobiologijos, genetikos srityse.

Pedagogė yra sukūrusi ir itin gabių mokinių ugdymosi metodologiją, kurios poveikį atspindi puikūs biologijos olimpiadų rezultatai (gimnazijos, rajono ir šalies mastu) ir VBE įvertinimai.

L. Vičiulienė dalijasi patirtimi su kolegomis, veda atviras, integruotas pamokas, skaito pranešimus rajono ir respublikos konferencijose, veda seminarus, kartu su mokiniais dalyvauja tarptautiniuose Erasmus+, Nordplus projektuose, juose kuriamos ekologijos, tvarumo inovacijos. Kartu su kolegomis mokytoja inicijuoja dalyvavimą aplinkosauginio švietimo projektuose ir sėkmingai juos įgyvendina, yra ilgametė biologijos valstybinio egzamino vertintoja.

PROJEKTINĖS GIMNAZISTŲ VEIKLOS

dykumų ir pusdykumių augalai.

Lietuvos sveikatos mokslų universitete mokiniai išsamiai supažindinti su universiteto siūlomomis studijų programomis, pradedant medicina ir odontologija, baigiant visuomenės sveikata ir slauga. Išsamiai aptarta (stojamojo) konkursinio balo sandara, paaiškinta, kokie dalykai ir jų įvertinimai svarbiausi konkrečiose programose. Pranešėjai atsakė į visus gimnazistų klausimus apie studijas, studentų gyvenimą, karjeros perspektyvas. Viena labiausiai įsiminusių vizito dalių – apsilankymas universiteto Anatomijos muziejuje. Mokiniai turėjo išskirtinę progą iš arti pamatyti įspūdingas kolekcijas, kurios aprėpia žmogaus organų ir sistemų sandarą.

Birutė Gudauskienė, ugdymo karjerai konsultantė

Spalio 17 d., I–II klasių mokiniai, kurie mokosi vokiečių kalbos, važiavo į Papilės Simono Daukanto gimnaziją. Čia vyko renginys „Ö kaip vokiškai?“, kurį organizavo vokiečių kalbos mokytoja ekspertė Žaneta Petokaitienė. Šeimininkai mus priėmė labai šiltai, pristatė savo mokyklą. Salė, kurioje vyko I-oji renginio dalis, buvo pilna žiūrovų. Renginys prasidėjo mažųjų pasirodymu. Darželio vaikai ir pirmokėliai parodė nuotaikingą spektakliuką vokiečių kalba „Linksmoji bičių šeimynėlė“. Žiūrovai artistus apdovanojo gausiais aplodismentais. Pristatant tarptautinio projekto „Susitikimas su Rytų Europa“ darbus ir laimėjimus, ne vienam iš salės kilo noras šiemet prisijungti prie projekto įgyvendinimo.

II-oji renginio dalis – „Stadtrallye Papilė“. Dalyvavome ralyje, kuriame lankėme įvairius objektus, žymias vietas ir vokiškai atsakinėjome į klausimus apie Papilės miestelį. Sužinojome daug įdomių faktų, pamatėme Papilę iš arčiau. Renginys ir popietės veiklos paliko gerą įspūdį, todėl tikrai norėtume daugiau tokių renginių.

Ema Krištopaitytė, Ib klasė

Spalio 3 d. Id kl. mokiniai kartu su klasės kuratore Sigute Mackevičiene ir biologijos mokytoja Lina Vičiulienė dalyvavo „Gyvasties“ iniciatyvoje – uždegė žvakutes organų donorams ir jų artimiesiems pagerbti.

Kiekviena uždegta žvakutė simbolizuoja padėką už neįkainojamą dovaną – gyvybę. Ši iniciatyva kviečia susimąstyti apie organų donorystės svarbą ir paskatina šeimas tarpusavyje atvirai kalbėtis apie šį ypatingai svarbų sprendimą.

Sigutė Mackevičienė, informatikos mokytoja

Mažeikių Senamiesčio parke pristatyta tradicinė Žemės ir aplinkos meno paroda „Gamtoje iš gamtos“.

I klasės gimnazistės (būrelis „Tvari kūryba“) parko lankytojams pristatė kompoziciją „Laiptai į rudenį“ ir kvietė pabraidžioti po nukritusius rudeninius lapus, išlydėti išskrendančius paukščius, gaudyti saulės spindulius, įkvėpti gaivaus oro gūšį.

Išėikime į margaspalvį rudenį!

Sigrida Grigorčuk, technologijų mokytoja

Spalio 8 d. III klasių mokiniai lankėsi UAB „Mažeikių vandenys“ valymo įrenginiuose, įgyvendindami Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės aplinkosauginį švietimo projektą „Tvarios aplinkos kūrimas ir aplinkai draugiškų įpročių formavimas“. Tai buvo įdomi, informatyvi ir prasminga išvyka, kuri leido geriau suprasti, kaip svarbu rūpintis aplinka ir kokią sudėtingą kelią nuveina vanduo, kol vėl tampa švarus (darnaus vystymosi 6 ir 12 tikslai). Ekskursijos metu turėjome galimybę iš arti pamatyti visą vandens valymo procesą – nuo nuotekų atitekėjimo iki jų išvalymo ir išleidimo atgal į gamtą. Ekologės labai aiškiai ir įdomiai pasakojo apie kiekvieną įrenginio etapą, atsakė į visus mūsų klausimus. Sužinojome daug naujų dalykų apie mechaninį, biologinį ir cheminį valymą. Ypač įsiminė

tai, kiek daug pastangų reikia, kad mūsų vartojamas vanduo nepakenktų aplinkai. Ši ekskursija paskatino labiau susimąstyti apie atsakingą vartojimą ir švaros palaikymą. Supratome, kad kiekvienas iš mūsų gali prisidėti prie švaresnės aplinkos – pakanka tik pradėti nuo savęs. Dėkojame Mažeikių vandens valymo įrenginių darbuotojams už šiltą priėmimą, žinias ir galimybę pamatyti, kaip veikia vienas svarbiausių miesto infrastruktūros objektų.

Dainius Stasys ir Birutė Gudauskienė, geografijos mokytojai

REDAKCIJOS SKILTIS

„Savanorystė – galimybė augti ir mokytis“

Tęsdami praėjusio mėnesio temą „Savanorystė – galimybė augti ir mokytis“ (2025 m. rugsėjis, Nr. 1 (141), toliau gilinamės į jos subtilybes. Viena iš galimybių – Jaunimo savanoriška tarnyba (JST). Tai intensyvi šešių mėnesių trukmės programa akredituotoje organizacijoje. Programoje gali dalyvauti 14–29 m. jaunuoliai. Nors programa reikalauja konkretaus valandų skaičiaus ir dokumentacijos, ji vis populiarėja. Jaunuoliai minėtą programą renkasi dėl lankstumo, galimybės pasirinkti, kur ir koku metu savanoriauti, dėl noro augti ir tobulėti. *Registracija į Jaunimo savanoriškos tarnybos programą, kuri bus paskelbta Jaunimo reikalų agentūros puslapyje (<https://jra.lt>) (<https://jra.lt>), prasidės šių metų lapkričio mėnesį.* Labai svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad registracija nevyksta ištisus metus, todėl jaunuoliai kviečiami sekti informaciją socialiniuose tinkluose („Facebook“: Jaunimo savanoriška tarnyba ir „Instagram“: jaunimosavanoriskatarnyba).

Esu dėkingas Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos gimnazistams Eneidai Norkutei (toliau – E. N.) ir Emiliui Kračiui (toliau – E. K.), kurie sutiko bendradarbiauti, skyrė laiko ir papasakojo apie savo patirtis savanoriaujant, savanorystės svarbą, JST programą, iššūkius ir galimybes.

– Ką tau reiškia savanorystė?

E. N.: – Padaryti kažką gero ne dėl savęs, pagalvoti apie kitus. Šiais laikais visi esame mokomi savigalbos knygų taip mylėti save, kad kartais pamirštame, kur slypi tikroji pilnatvė (neneigiu saviugdų knygų naudos). Visada remiuosi Mahatmos Gandhi mintimis: „Būkite tas pokytis, kurį norite matyti pasaulyje.“

Savanorystė ir atneša tuos vaisius, pavyzdžiui, kai nusišypso vaikai ar išgirsti ne vieną ačiū. Tai paprasti dalykai, bet jie padeda suvokti, kad darai tinkamą pokytį ir rodai pavyzdį.

E. K.: – Man savanorystė yra įsitraukimas į bendruomenę. Galimybė geriau pažinti mane supantį pasaulį.

– Kodėl nusprendei savanoriauti? Kas tave paskatino prisijungti prie Jaunimo savanoriškos tarnybos programos?

E. N.: – Noras išbandyti save kitose srityse. Savanorystė yra puiki galimybė suprasti, ar, pavyzdžiui, konkretus dalykas tiktų žmogui kaip studijų kryptis. Svarbu, kad visi šie bandymai yra nemokami. Jaunimo savanoriška tarnyba yra tinkama vieta augti ir padėti kitiems. Šešių mėnesių laikotarpis, įsipareigojant savanoriauti konkretų valandų skaičių, ugdo discipliną. Galų gale, ne tik išmoksti naujų dalykų, bet ir žinai, kad studijavęs į universitetą gausi 0,25 papildomo konkursinio balo.

E. K.: – Savanoriauti labai norėjau todėl, kad mane visada domino tokia veikla. Tai leidžia man geriau pažinti įvairias profesijas. Taip pat ši JST programa yra puiki proga gauti 0,25 balo stojant į aukštąją mokyklą.

– Kiek laiko ir kur šiuo metu savanoriauji? Kodėl pasirinkai būtent šią įstaigą ir šį laikotarpį savanorystei?

E. N.: – Jaunimo savanoriškoje tarnyboje esu jau antras mėnuo. Savanoriauju Mažeikių lopšelyje-darželyje „Eglutė“. Šią vietą pasirinkau dėl labai paprastos priežasties – man patinka vaikai. Tiesa, ateities neplanuoju sieti su šia sritimi, bet nuo mažens domėjausi pedagogo profesija, todėl savanorystę mačiau kaip puikią galimybę save išbandyti.

E. K.: – Šiuo metu savanoriauju Mažeikių ligoninėje ir JST programoje – Mažeikių Henriko Nagio viešojoje bibliotekoje. Ligoninėje savanoriauju jau apie aštuonis mėnesius, o bibliotekoje – nuo šių metų liepos 1 dienos. Ligoninę pasirinkau todėl, kad savo ateitį ketinu

sieti su sveikatos sritimi. Bibliotekoje galiu atlikti pačias įvairiausias veiklas: nuo pagalbos edukatorėms su jaunaisiais bibliotekos lankytojais iki pagalbos kraštotyros skyriuje su istoriniais eksponatais. Kadangi registracija į JST programą vyksta tik du kartus per metus – vasarą ir žiemą, šis laikotarpis leidžia dar gana laisvai atlikti šią tarnybą, nes pavasarį ir vasarą jau laukia egzaminų maratonas.

– Kas tave, kaip savanorį, labiausiai džiugina? Ar patiri sunkumų savanorystės veikloje?

E. N.: – Visų pirma, džiugina laisvė idėjoms – galiu įgyvendinti bet kokią veiklą, kurią sugalvoju. Antra – vaikų šypsenos ir nuoširdumas. Tai skatina grupėje ilgiau pasilikti, nepraleisti susitikimo. Didžiausias sunkumas yra savanorystės įgyvendinimas 12-oje klasėje. Kai turiu nemažą skaičių pamokų, o po jų – namų darbų, kitų veiklų už mokyklos, būna sunku susiplanuoti laiką taip, kad visus dalykus įgyvendinčiau tinkamai. Laikas bėga ir mokausi, kaip pasirinkti prioritetus, ką kartais paaukoti, kur daugiau pasistengti.

E. K.: – Savanoriaujant man labiausiai patinka įsitraukti į tos įstaigos veiklą. Būtent tai man leidžia pasijusti tos bendruomenės, tos šeimos dalimi. Mane labai džiugina matyti laimingus žmones, kuriems galiu padėti. Didžiausias iššūkis – laiko planavimas, nes reikia suspėti ir pasimokyti, ir padaryti namų darbus, ir savanoriauti.

– Ką norėtum pasakyti ir (ar) palinkėti žmogui, kuris svarsto ar svajoja apie savanorystę?

E. N.: – Savanorystė – viena iš geriausių mokyklų. Turbūt nesu girdėjusi žmogaus, kuris būtų sakęs, kad savanorystė jam nepatinka. Visi kažko išmokstame, patirtis nešamės per gyvenimą. Todėl linkėčiau niekada nebijoti, žengti sprendimo žingsnį ir pradėti savanoriauti.

E. K.: – Jei tu nori geriau pažinti savo kraštą – savanorystė yra puikus būdas tai daryti, įsiliesti į įstaigos virtuvę, pamatyti viską iš arti. Savanorystės bijoti nereikia, nes savanoriai yra visuomet laukiami išskėstomis rankomis.

Vakaris Jočeris, IVf klasė

Spalio 10-oji – Pasaulinė psichikos sveikatos diena

Šiais metais prisijungėme prie nacionalinės akcijos „ŽALIA ŠVIESA GYVENIMUI“ ir atkreipėme dėmesį į psichinę bei emocinę sveikatą. Akcijos tikslas – skatinti atvirą kalbėjimą apie emocijas, mažinti stigmas ir priminti, kad emocinė sveikata irgi labai svarbi – kaip ir fizinė. Šių metų tema – #SureikšminkimJausmus. Ji primena, kad jausmų slėpimas ar neigimas gali turėti skaudžių pasekmių, o gebėjimas atvirai apie juos kalbėti yra svarbiausia emocinės sveikatos sąlyga. Todėl sustokime ir sureikšminkime jausmus, kad ir kur bebūtume – mokykloje, darbe, namuose, žiniasklaidoje, socialiniuose tinkluose, savo mieste ar bendruomenėje.

Spalio 10–ąją žalia spalva tampa simboliu – šviesa ir viltimi, leidžiančia gyventi, kalbėti, išsakyti tai, kas sunku, ir sulaukti palaikymo. Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija taip pat nušvito žaliai.

Šią savaitę jausmus sureikšminome #SureikšminkimJausmus kartu su gimnazijos antroklais, gyvenimo įgūdžių pamokose kalbėjome apie savivertę, mąstymo klaidas ir automatines mintis, pildėme mąstymo iškraipymų dienoraščius, mokėmės meilės sau ir artimam.

Vida Šakienė, visuomenės sveikatos specialistė

MEPA veiklos

Laisvės balsai: Sacharovo premijos istorija ir 2025 m. premijos nominantai

MEPA jaunieji ambasadoriai susipažino su Sacharovo premijos teikimo istorija, 2025 m. premijos nominantais, parengė pateiktis, „Kahoot“ viktoriną ir šią informaciją pristatė pirmų klasių gimnazistams. Susitikimuose su MEPA jaunaisiais ambasadoriais gimnazistai sužinojo apie vieną iš svarbiausių Europos Parlamento apdovanojimų – Sacharovo premiją, teikiamą už minties laisvę. Premija pavadinta rusų mokslininko, disidento ir žmogaus teisių gynėjo Andrejaus Sacharovo vardu. Ją nuo 1988 m. kasmet teikia Europos Parlamentas žmonėms ar organizacijoms, kurie drąsiai gina žmogaus teises, laisvę ir demokratines vertybes. Tarp laureatų yra Nelsonas Mandela, Aleksėjus Navalnas, Ukrainos tauta, Irano moterų judėjimas „Moteris. Gyvenimas. Laisvė“ ir kiti drąsūs kovotojai už laisvę. Mokiniai suprato, kad laisvė reiškia savo mintis nėra savaime suprantama teisė – ją reikia ginti ir vertinti. Sacharovo premija – tai ne tik apdovanojimas, bet ir žinia pasauliui, kad minties laisvė, žmogaus orumas ir demokratija yra Europos vertybių pagrindas.

Gimnazistai turėjo išskirtinę galimybę dalyvauti nuotolinėje pamokoje su LR užsienio reikalų ministerijos darbuotoja, mūsų gimnazijos alumne Evelina Grušaite, šiuo metu dirbančia Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje. Jos pasakojimas gimnazistams buvo ne tik įdomus, bet ir įkvepiantis.

Evelina pristatė konsulinio darbo ypatumus, pasakojo, su kokiais iššūkiais susiduria diplomatai karo zonoje, kokių gebėjimų bei asmeninių savybių reikia norint dirbti šioje srityje. Daug dėmesio skyrė dabartinių įvykių Ukrainoje apžvalgai, kalbėjo apie siaubingus Rusijos taikomus kariavimo metodus, kai siekiama sužeisti kuo daugiau civilių gyventojų. Gimnazistai su susidomėjimu klausėsi Evelinos asmeninių patirčių iš gyvenimo Kijeve, jos pasakojimo apie jausmus po atakos prieš elektrinę, kai miestas paskendo tamsioje.

Pasak Evelinos, sprendimą vykti dirbti į Ukrainą lėmė didelis patriotizmas, noras palaikyti kovojančią tautą ir prisidėti prie Lietuvos indėlio padedant Ukrainai. Tokie susitikimai padeda jaunimui suvokti EP puoselėjamas vertybes, kad laisvė, taika ir demokratija nėra duotybės, kad jas reikia saugoti ir ginti, kaip svarbu vertinti vienybę, kuri šiandien ypač reikalinga tiek Ukrainai, tiek visai Europai.

Silva Paulauskienė, istorijos mokytoja

Susitikimai

Spalio 15-osios vakarą Mažeikių Henriko Nagio bibliotekoje vyko susitikimas su dviem poetais: Nacionalinės premijos laureatu Aidu Marčėnu bei Arnu Ališausku, kuris, pasirodo, poetą Marčėną, atvykęs studijuoti į Vilnių, pasirinko mokytoju. Svarbu, kad Meistras tuomet atsiliepė į jauno žmogaus kvietimą bendrystei. Tad neatsitiktinai kartu atvyko į Mažeikius...

Tą vakarą į susitikimą atėjo ir būrelis gimnazijos IIf, IIIa ir IVe kl. mokinių. Visiems jiems tai pirmasis susitikimas su šiuolaikiniu poetu (klasikų, deja, jau nebesutiksime). Patirtys įvairios: nuo nuostabos, kodėl Aidas Marčėnas atsakė, kad nežino, kas yra poezija, bet buvę įdomu išgirsti abiejų poetų bandymą paaiškinti; nuo suvokimo, kad eilėraščiai gimsta iš kasdienybės – iš pastebėtų detalių tiesiog vaikščiojant ar važiuojant autobusu; iki noro pasiimti šių poetų knygas ir juos giliau pažinti. Mano kabineto biblioteka jau patušėjo.

Virginija Aurylaitė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja

Iniciatyvos

Spalio 20 d. gimnazijoje biologijos mokytojams vyko seminaras „Mikrobiologijos praktinių veiklų integravimas į biologijos dalyko ugdymą STEAM kontekste“. Seminare dalyviai pagilino žinias apie bakterijų sandarą, formas, klasifikavimą, morfologinius požymius, jų įvairovę aplinkoje bei reikšmę žmogaus sveikatai. Praktinėje seminario dalyje mokytojai atliko mikrobiologinius tyrimus: ištyrė bakterijų kultūras pasirinktuose pieno produktuose, tobulino mėginių ėmimo, preparatų dažymo, fiksavimo technikas bei mikroskopavimo įgūdžius.

Seminaras paskatino kūrybiškai integruoti mikrobiologijos temas į STEAM veiklas bei ugdymo procesą.

Šio seminario sumanytoja ir viena iš lektorių – Lina Vičiulienė, biologijos mokytoja metodininkė, antroji lektorė – Jūratė Udrailė, gimnazijos alumnė, dabar mikrobiologijos magistrantūros II kurso studentė Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centre.

Lina Vičiulienė, biologijos mokytoja

BIBLIOTEKOS SKILTIS

Karolina Bučytė, IVf klasės mokinė

APIE SAVE:

Pomėgiai: turiu įvairių hobijų: nuo skaitymo iki šaudymo iš lanko, žygių, egzotinių gyvūnų auginimo, rankdarbių bei mokymosi. Tad, galima sakyti, kad man patinka knygos ir gamta.

Labiausiai patikusi knyga: australų rašytojo Markus Zusak romanas „Knygų vagilė“. Perskaičiau ją vos tik prasidėjus karui Ukrainoje. Knygos unikalumas – pasakojant iš mirties perspektyvos sugebėti

perteikti mirtį ne kaip siaubą, bet kažką tyro ir švelnaus. Mirtis sužmogninama, ji – lyg šiltas vasaros vėjas ar pirmieji pavasarinės saulės spinduliai. Man ši knyga padėjo susidoroti su šiuo metu dažnai apimančiu karo siaubu.

Ką tau reiškia skaitymas ir knyga? Skaitymas – tai ne vien tik puslapių vertimas. Knyga yra mano draugė, mokanti įtraukti ir užburti. Gera knyga gali paguosti, pamokyti bei duoti patarimą sunkiu laiku. Ji užjaučia, nuramina, perkelia į dar nematytas erdves ir verčia į viską pažvelgti ne vien „iš savo bokšto“. Skaitydamas knygas, pamatysi pasaulio grožį, jo užslėptus burtus, tačiau pasisaugok, nes skaitančiam žmogui nebeužtenka vien šio pasaulio.

Ar atsimeni, kaip išmokai pažinti raides, skaityti? Pamenu, turėjau tokį lavinamąjį žaidimą – kortas su paveikslėliais ir žodžiais bei raidėmis. Prisimenu ilgus žiemos vakarus, kai parklupusi ant grindų dėliodavau raides į žodžius, kol tėvai aptardavo dienos reikalus. Viena sesė – ant mamos rankų, o kita žaidžia šalia manęs. Iš tiesų tėvai labai skatino skaityti, turėjau daug knygelių. Viskas pasikeitė išmokus abėcėlę... Tad drįstu teigti, kad vakaro pasakos ir istorijų klausymasis tikrai prisidėjo prie mano meilės knygoms.

Kokia buvo pirmoji vaikiška savarankiškai perskaityta, labiausiai įsiminusi knyga? Manau, kad ir anksčiau jau buvau ką nors perskaičiusi, turėjome tikrai nemažai pasakų knygų ir knygelių, bet pati skaitymo pradžia ir meilė joms prasidėjo būtent mokyklos bibliotekoje. Pamenu, pasiėmiau iliustruotą knygą apie fejų karalystę. Tuo metu knygutės neperskaičiau, tik perverčiau puslapius bei peržiūrėjau paveikslėlius. Tad greitai grįžau atgal į biblioteką gražinti knygą. Vis dar prisimenu bibliotekininkės žodžius: „Tu iš tikro perskaityk, o ne tik paveikslėlius peržiūrėk.“ Paklausiusi patarimo, perskaičiau visą knygą.

Greitai pastebėjau, kad mano amžiui skirtos knygos man buvo neįdomios, daugumą jau buvau skaičiusi, tad perbėgau į antrokams–trečiokams skirtą skyrių. Ir taip visada: niekada neįtikdavo mano amžiui skirtos knygos, visada eidavau rinktis iš vyresniųjų klasių lentynos.

Kaip renkiesi (gal pagal kokias rekomendacijas) knygas skaitymui? Anksčiau rinkdavausi skaityti tas knygas, kurių viršelis ir pavadinimas pasirodydavo įdomus. Jeigu kildavo abejonių, perskaitydavau anotaciją ir tada nusprenddavau. Paskutiniu metu ėmiau stebėti nemažai vaizdo rekomendacijų, tad atsirenku. Būna, rekomenduoja mokytoja ar draugai, kartais – ir bibliotekos darbuotojai, bet daug knygų aptinku netikėtai, jų nieškosdama.

Tavo nuomonė apie programinę literatūrą: prisipažinsiu – programinės literatūros ilgai nemėgau. Ji man atrodė neįdomi, neretai netgi per daug vaikiška. Penktoje ar šeštoje klasėje reikėjo perskaityti britų rašytojo Michael Morpurgo knygą „Karo žirgas“. Tai buvo pirmas patikęs programinės literatūros kūrinys.

Vienuoliktokams ir dvyliktokams galbūt programinė literatūra gali pasirodyti per daug depresinė: vis dėlto skaitomas J. V. Gėtės „Faustas“, V. Šekspyro „Hamletas“, J. Savickio kūriniai. Visi jie bei daugybė kitų tikrai nepasižymi pozityvumu. Žinoma, šie kūriniai yra tikrai vertingi ir juos reikia perskaityti. Tad programinė literatūra yra tikrai naudinga, o modernesnių laikų knygos netgi neretai būna įdomios galbūt dėl to, kad labiau suprantamos, jaunimas jas įsimeina ir rekomenduoja kitiems.

Ką skaitai šiuo metu? Šiuo metu bandau gliaudyti Fiodoro Dostojevskio romaną „Nusikaltimas ir bausmė“.

Ar turi savo namų biblioteką (knygų lentyną)? Tikrai turiu. Vos praėjusį birželį nusipirkau naują lentyną, o joje jau beveik nebėra vietos. Savo bibliotekėlėje turiu įvairiausių knygų: nuo pasakų iki F. Dostojevskio romano „Nusikaltimas ir bausmė“.

Turime ir vieną bendrą namų knygų spintą. Ten galima rasti vadybos vadovėlių, vokiečių kalbos knygeles, buitines knygas, keletą romanų, prosenelių knygų, netgi prosenelės medicinos knygą, išleistą 1953 m. Tiesa, mano prosenelis savo kaime taip pat turėjo sukaupęs nemažą bibliotekėlę. Dabar dauguma tų knygų yra išsibarsčiusios po visą giminę.

Gal turi mėgstamiausią rašytoją? Sakyčiau, turiu du. Tai australų rašytojas Johan Flanagan (man labai patinka jo knygų serijos „Žvalgo mokinys“ ir „Brolija“) bei britų rašytoja Frances Hardinge su savo unikaliomis, įtraukiančiomis istorijomis bei mistiškais pasauliais.

Gal turi patarimą neskaitančiam, kaip pradėti skaityti? Neverskit savęs. Knyga turi teikti malonumą, o ne prievartą. Pradėkite nuo mažiausių dalykų: skaitykite pasakas, trumpas istorijas, eilėraščius. Nebūtina pradėti nuo filosofinių romanų ar klasikinių knygų. Svarbiausia, kad būtų įdomu ir gera, o sunkesni bei sudėtingesni kūriniai gali palaukti.

Vilija Statkutė, bibliotekos vedėja

Sveikiname gimnazijos šokių kolektyvą „Allegro“ ir jo vadovę mokytoją Editą Gaižauskienę, spalio 18 d. Palangoje vykusiam tarptautiniame konkurse „Let's Go Dance“ su šokiu „Pasimatymas su savimi“ laimėjusį II vietą!!! Didžiujame ir dėkojame jų vadovei ir merginoms: Gabijai Mažeikaitei (IIa kl.), Urtei Kneitaitei (IIb kl.), Austėjai Pekštenytei (IIc kl.), Guodai Bumbliauskaitei (IIIb kl.), Nikoletai Aganinai (IVa kl.), Amandai Burkevičiūtei (IVa kl.), Gustei Daubarytei (IVa kl.), Urtei Jasinskytei (IVa kl.), Mantei Liškutei (IVa kl.), Eneidai Norkutei (IVa kl.), Rugilei Šopaitei (IVa kl.), Auksei Jagučanskytei (IVb kl.), Viltei Kekyllai (IVb kl.), Verai Samarinaitei (IVc kl.), Dinarai Dauginaitėi (IVe kl.), Gabrielei Tamašauskaitei (IVe kl.).

TŪM VEIKLOS

Kultūrinis ugdymas. Spalio 6 d. įvyko Teatro kūrybinių improvizacijų dirbtuvių pirmasis užsiėmimas. Mokiniai, atlikdami įvairias užduotis, lavino spontaniškumą ir kūrybiškumą.

Spalio 10 d. antrųjų Teatro kūrybinių improvizacijų dirbtuvėse mokiniai turėjo progą praktiškai išbandyti improvizacinius pratimus, techniką ir žaidimus, kurie vertingi ne tik aktoriams profesionalams einant į sceną, tačiau ir kiekvieno kasdienybėje.

Spalio 14 d. trečiosiose Teatro kūrybinėse dirbtuvėse vaidindami ir žaisdami mokiniai mokėsi girdėti ir matyti vieni kitus, valdyti savo mintis ir vaizduotę, pasitikėti savimi ir būti drąsiais, atvirais ir išradingais. Improvizacinių gebėjimų lavinimas – linksmas ir išlaisvinantis procesas. Pirmieji žingsniai vieniems sunkesni, kitiems lengvesni, bet dauguma aktyviai įsitraukė ir labai kūrybiškai atliko visas užduotis.

Spalio 16 d. ketvirtosiose Teatro kūrybinių improvizacijų dirbtuvėse gimnazistai mokėsi dirbti komandoje, kūrė improvizacinius etiudus. Pradėjo girdėti partnerį, suvokti jo balso intonaciją, kūno kalbą, pajusti jo emocijas ir vienu ar kitu būdu paveikti jį.

Spalio 20 d. penktosiose Teatro kūrybinių improvizacijų dirbtuvėse jaunuoliai kūrė personažus ir etiudus. Nors iš pirmo žvilgsnio gali susidaryti įspūdis, kad dalyviai tiesiog žaidė, tačiau tai darydami jie lavino drąsą būti nežinomybėje, plėtė komforto zoną, bendravimo ir klausymosi įgūdžius, atidumą, gebėjimą dirbti komandoje, lyderystės ir derybinius įgūdžius, lankstumą socialinėse situacijose, gebėjimą konkrečiai ir aiškiai reikšti savo mintis, drąsą kalbėti viešai, spontaniškumą, kūrybinius įgūdžius, išradingumą, savo mąstymo ribų peržengimą, pasitikėjimą kitais, drąsą rodyti savo emocijas ir kūno laisvumą. Šios teatro dirbtuvės suteikė mokiniams puikią progą pajusti vaidybos džiaugsmą. Teatro kūrybinių improvizacijų dirbtuves vedė režisierė Daiva Skaringienė.

Daiva Skaringienė, neformaliojo švietimo mokytoja

Spalio 17 d. įgyvendindami Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos „Tūkstantmečio mokyklą“ programos veiklos Nr. 130 „Kūrybinės dirbtuvės“ poveiklę „Integruotos dailės dirbtuvės“ I–II klasių mokiniai vyko į VDA Telšių fakultetą. Mokiniais veiklas organizavo VDA Telšių fakulteto dekanas prof. Ramūnas Banys, lekt. Vytautas Palavinskas, specialistas praktiniam mokymui Valdas Giedra. Mokiniai susipažino su objektų dizaino samprata, sužinojo apie dizaino tyrimo metodus, problematikos analizę ir kūrybinio proceso specifiką. Kūrybinėse dirbtuvėse mokiniai dirbdami grupėse atliko užduotis: kūrė dvimačius eskizus, gamino erdvinius maketus iš sąlyginių medžiagų, išbandė objektų tvirtumą ir įsivertino baigto darbo rezultatus. Teorijos ir praktikos rezultatą kūrybiniuose darbuose mokiniai turėjo galimybę įvertinti apsilankę VDA Telšių fakulteto studentų galerijoje.

Asta Milėškienė, dailės mokytoja

„STEAM pamokos netradicinėse erdvėse“ – VU chemijos laboratorijose bei centrinių rūmų auditorijose. Spalio 14 d. Ia, Ie kl. mokiniai atliko laboratorinį darbą: taikydami kokybinės analizės būdą nustatė šešių jonų buvimą nežinomos sudėties mėginiuose; dalyvavo STEAM edukacijoje „Kaip mokslininkai gali išgelbėti žemę“.

Spalio 15 d. IIc, IIe kl. mokiniams organizuota edukacinė išvyka į Molėtus. Kelionės tikslas – supažindinti gimnazistus su dangaus kūnų stebėjimo technologijomis ir metodais, pristatyti observatorijos veiklą ir jos reikšmę mokslo tyrimams Lietuvoje. Išvykos metu mokiniai

lankėsi Molėtų astronomijos observatorijoje, Lietuvos etnokosmologijos muziejuje, senovinėje dangaus šviesulių stebykloje.

Ilona Stripeikytė, Laima Perminė, Rasa Vaicekauskienė, Rasa Poškutė, mokytojos

Spalio 6 d. gimnazijos 1b, 1f kl. mokiniai ir mokytojai dalyvavo #TŪM veiklos „Integruotų pamokų ciklą sukūrimas, išbandymas ir įgyvendinimas I–II klasėse“ pamokoje–praktikume „Mažeikių rajono pelkinių buveinių ekosistemos: tykantys pavojai ir pirmosios pagalbos principai“.

Užsiėmimo metu dalyviai susipažino su Mažeikių rajono pelkių įvairove, jų ekologine ir gamtine reikšme, sužinojo apie šių buveinių saugojimo svarbą. Praktinėje dalyje mokėsi suteikti pirmąją pagalbą įkandus gyvatei, vabzdžiams ar erkėms, sužinojo, kaip elgtis įklimpus pelkėje, kaip teisingai stabdyti kraujavimą.

Pamoką vedė gimnazijos alumnai, dabar LSMU medicinos fakulteto studentai, Edvilė Kekytė ir Kristupas Svirskas. Jie dalijosi savo patirtimi bei žiniomis sveikatos ir gamtos mokslų srityse. Tokios veiklos skatina mus domėtis gamtos įvairove, ugdo atsakomybę už jos išsaugojimą bei stiprina praktinius gebėjimus teikti pagalbą realiose situacijose.

Lina Vičiulienė, biologijos mokytoja

DARBO STEBĖSENOS VIZITAS SICILIJOJE: MOKYMASIS, ĮKVĖPIMAS IR BENDRYSTĖ

Spalio 13–17 d. Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos istorijos mokytoja S. Paulauskienė ir chemijos mokytoja A. Daubarienė dalyvavo Erasmus+ darbo stebėsenos vizite Sicilijos Comiso I.I.S.S. „Carducci“ mokykloje.

Nuo pirmos dienos mus pasitiko šiltas ir svetingas kolektyvas. Stebėdamos keramikos, juvelyrikos, matematikos bei geografijos pamokas, susipažinome su italų kūrybiškumu ir mokymosi metodų įvairove.

Vizito metu stebėjome užsienio kalbų, istorijos, biologijos, informacinių technologijų, chemijos, menų pamokas, kuriose ypač išryškėjo mokinių aktyvumas ir mokytojų profesionalumas. Įspūdį paliko Comiso gamtos muziejuje vykusio biologijos pamoka, mokinių vesta istorijos pamoka-ekskursija po senamiestį.

Reikšminga buvo ir vizito veiklų refleksijos dalis – kartu su kolegėmis iš Italijos ir Slovakijos aptarėme įgytas patirtis, pasidalijome idėjomis apie

mokymo metodus. Įspūdį paliko Comiso mokyklos įtraukusis ugdymas – mokykloje mokosi 43 specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, beveik visi turi mokytojus padėjėjus.

Po pamokų laukė kultūriniai atradimai: Ragusa Ibla senamiestis, Donnafugata pilis, Marina di Ragusa pajūris, o G. Bufalino bibliotekoje laikytas D. Didro enciklopedijos egzempliorius tapo tikru kultūros atradimu. Šis vizitas tapo ne tik profesinio tobulėjimo galimybe, bet ir kultūrų dialogo švente.

Silva Paulauskienė, istorijos mokytoja

Initiatyvių mokyklų klubo (LIMK) konferencija

Spalio 16–17 d. Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos Menų edukacijos centre (Palangoje) vyko kasmetinė Lietuvos iniciatyvių mokyklų klubo (LIMK) konferencija „LIMK – iniciatyva Lietuvos švietimui“.

Pranešimus, prisotintus edukologų, andragogų, futuristų, neoromokslininkų, švietimo vadybininkų įžvalgų, skaitė Vaino Brazdeikis (LIMK vadovas), Lidija Laurinčiukienė (lektorė, švietimo ir verslo konsultantė), Paulius Kovas (knygų autorius, „Ambersail“ jachtos kapitonas), dalyvius sveikino Jonas Petkevičius (LR švietimo, mokslo ir sporto viceministras).

Lektoriai dalijosi įvairiomis mintimis, skatinančiomis mąstyti. Štai keletas: „Kūrybiškumas yra svarbiausia XXI amžiaus kompetencija. Kūrybiški žmonės pasižymi mokėjimu generuoti idėjas, pasirinkti netikėtus sprendimus, metodus ar technologijas. Mes turime atliepti šiuos jaunosios kartos poreikius.“, „Pagrindinis mūsų darbo įrankis yra ŽODIS.“, „Smalsumas yra visa ko varomoji jėga.“, „Ar viskas, ko nežinai, yra nesąmonė?“, „Jei svajonės nesipildo, persvajok!“.

Antrąją konferencijos dieną lankėmės Palangos senojoje gimnazijoje, susitikimo tema – „PE – STEAM patirtys“. Kolegos dalijosi patirtimi, kaip kūrybiškai integruoja sporto veiklas (integruotos fizinio ugdymo ir biologijos, fizinio ugdymo

ir chemijos, fizinio ugdymo ir dailės, fizinio ugdymo ir informatikos pamokos), veiksmingai stiprina miesto ugdymo įstaigų tinklaveiklą.

Dalyvavimas tokiuose renginiuose sudaro sąlygas susipažinti su naujausiomis tendencijomis, geriausia praktika bei užmegzti naujus profesinius kontaktus.

Asta Žukauskienė, Birutė Augustanavičiūtė

Rugsėjo 28–30 d. į Briuselį iškeliavo respublikinio „Demokratijos žinių“ konkurso geriausiųjų dalyvių tryliktukas. Tarp jų ir Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos IIIa kl. gimnazistas, MEPA jaunasis ambasadorius Emilis Kračus!

Kelionės metu konkurso laimėtojai lankėsi Europos Parlamente, turėjo galimybę diskutuoti su Lietuvos europarlamentarais, išgirsti apie jų darbą, apžiūrėti Lietuvos vardą garsinančias parodas „Europa tuomet ir dabar: vizionieriškoji M. K. Čiurlionio kūryba dirbtinio intelekto eroje“ ir „Vilko vaikai: duonos keliu iš Rytų Prūsijos į Lietuvą 1945–1948 m.“ (parodų organizavimo iniciatoriai Lietuvos europarlamentarai R. Juknevičienė, P. Auštrevičius ir D. Žalimas). Kita vizito dalis vyko NATO būstinėje, joje mokiniai susitiko su Lietuvos atstovybės darbuotojais, apžiūrėjo būstinės erdves ir įgijo žinių apie gynybos ir saugumo iššūkius šiandieninėje Europoje.

Didžiausias netikėtumas – trumpas susitikimas ir asmenukė su NATO generaliniu sekretoriumi.

Ši patirtis – tai ne tik kelionė, bet ir gyva pamoka apie demokratiją, atsakomybę ir tarptautinį bendradarbiavimą.

Silva Paulauskienė, istorijos mokytoja

Sigutė Mackevičienė, informatikos mokytoja,
Dalia Pranciulienė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja,
Birutė Augustanavičiūtė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui